

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровего (Хорунщини). Експедиційні місцеві в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Решення звертає ся лише на попереднє застереження. — Рекламні неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 3) с. від стрічки.

Викликуване вовка з ліса.

(X) Від довшого уже часу одна часть дивенікарства польского в Галичині поставила собі прямо задачею, виступати з всякими напастями, підзорами і клеветами та видумками всякого рода, щоби тим способом витворювати неприхильну для Русинів публичну опінію або спричинити напір урядових властей. Особливо визначає ся в тім напрямі Dziennik polski, Slowo polskie і Wiek nowy і нема майже дня, nulla dies sine linea, щоби там не було якої напасти, якої видумки, якого підзору, киненого або на поодинокі особи визначніші серед рускої суспільности або на котре небудь з руских товариств чи інституцій або й на всю руску суспільність. Се вже стало у них виваженою метою. Де небудь проявить ся якась робота серед рускої суспільности в напрямі народної організації, чи се на економічній, чи на просвітній або політичній полі, де лише відозве ся живчик серед завмерлої, приспаної суспільности, сейчас сі дивенікарки бють у великий гвалт і накликають і польську суспільність і урядові власті до згноблення всяких проявів руского життя, до спинення всякої роботи народної. Сеж заслуга Dziennik-a polsk-ого, що дзвонив день в день: hajdamaczuzna, де лише відозвав ся живчик руского життя. Не потреба тут ширше розводити ся, який вплив має таке визиване щоденне, а особливо так безкарно розповсюджуване з підмогою недозволеної кольтуртажа, як се н. пр. практикує ся з такою покутною часописю як Wiek nowy, котру мала дівтора розносить по всіх закутках, по реставраціях, каварнях, по уличях і т. д.

Останніми днями як-раз всі ті названі дивенікарки ударили знов у великий гвалт і подали непокоячі вісти про якусь замірену в Гуцульщині різню, а наслідком сего до Жаба, Косова, Кутів вислахо відділи війська, щоби привернули там лад і спокій. Сі алармуючі вісти пущено також до віденських дивенікарків, бо в тім напрямі практикує ся дуже зручно засаду salummi-age audacter, semper aliquid haeret. Тимчасом, як звідтам донесли нам достовірні люди, спроважене військових відділів викликало в згаданих місцевостях як найбільше зачудоване, бо ніхто там нічого не чув про яке небудь забуренє публичного ладу і спокою, а не то вже про якісь справді революційні почини, про які в такою певністю донесли згадані польські дивенікарки. Навіть урядова Gazeta lwowska потвердила, що спокою нігде не заколочено, а лише з побоювання перед можливим нарушенєм спроважено там військо.

Маємо тут отже діло з якимсь накликуванєм, визиванєм рускої суспільности якимись покутними агітаторами, з явним розсіванєм і розповсюджуванєм непокоячих вістей, що підлягає постановам карного закона. Обовязком покликаних до того властей було би, заняти ся належно тими дивенікарками і тими визиваючими агентами, котрі непокоять суспільність і справді тим способом можуть викликати лихо.

Але сего ще не досить. Політичні, автономічні і судові власті повинні би раз пильно приглянути ся тій Гуцульщині, котру зведено нині до жебрачої торби, знищено морально і матеріяльно пиянством, лихвою і всякими способами. Перед двома роками на основі вельми багатого активного матеріялу вніс був «Барвінський інтерпеляцію в державній раді про се визискуване Гуцульщини і она викликала певного рода роздратованє у вишнім кр. суді. Але коли там троха близше приглянули ся сій справі, переконали ся, що закиди були оправдані. Однак як звичайно у нас все кінчить ся половичними середниками, а там треба рішучої і основної санациї. Але не лише з боку згаданих урядових і автономічних властей треба би там перевести основну напору відносин і положеня: занепавшої Гуцульщини, але і морального подвигнення єї. По новім владиці станиславівської диєцезії сподіваємо ся, що він своєї рішучості і молодих сил уживе до того, щоби вглянути в невідрадіні відносини сеї гарної, а нещасної країни і з духовного становища також причинить ся до направи сих невідрадіних відносин.

3 американської Руси.

Про гарний розвій наших заморських кольтурних свідчать щораз нові проекти до розширення тамошних організацій та заведень. В посліднім числі «Свободи» забірає в тім напрямі голос п. Дубенко:

На вічу в Оліфант, Па. ухвалали наші делегати разом з духовенством побудувати як найскорше «Народний Дім» та ввести в житє інші інституції, як: Емігр. Дім, Бурсу, Банк і т. п., але про заснованє нової часописи, або зміну «Свободи» в дивенікарку, то мабуть не було цілком говорено, а коли може і забрав був хто голос про се, то мабуть так лагідно, що навіть не було що звістити ширшим кругєм. Правда, що на тім самім вічу заявив о. Ст. Макар, що приступав до видаваня просвітних книжочок «Слово» і се справді, як одно так і друге була би прекрасна річ та крім сего нам таки конечно потреба нової часописи.

Щоби доконати так великого діла як збудованє «Народного Дому», потреба сил, треба посвяченя для спільного добра. До сего діла мусить бути між нами Українцями як найбільша солідарність, а ся може виробитись лише тоді, коли пізнаємо себе і ваши погляди, і ваші ідеї вирівнають ся. Та щоб сего доконати, конечно нам заснувати бодай одну нову часопись, бож в инший спосіб трудно, а тимбільше тут в Америці, де ми розкинені по всіх усюдах.

Не думаю тут розводитись над тим, чи ми маємо силу, бож сам о. М. Струтинський сказав, що ми міліонери проти галицких бідаків, а як найлучше зробити се, то нам вказав д. Емес.

Одинокої тижневної «Свободи» нині за мало для нас. Она не в силі заспокоїти нас під кождим зглядом. Она, яко одинока наша часопись, мусить займати передовсім становище інформаційної газети, а до того є ще органом «Союза». Нам треба тепер дивенікарки, який би

скупляв нас до одной громади, де-б ми могли вирівнувати наші погляди та побачити нашу спільну програму. Правда, що ся програма, як жива програма історії не може не переживати еволюції і диференціяції, але се як-раз повинно лежати в нашім ділі.

Повише сказав я «одинокої «Свободи», а редактори «Канад. Фармера» могли-б дуже легко образити ся, що поминаю їх орган, тому не буде від річи згадати і про него кількома словами. Не знаю однакож звідки зачати, щоби прийти до належної єго оцінки. Не входжу в те, хто там є єго видавцями, але скажу, що они мабуть не почислили своїх духових сил, приступаючи до видаваня газети. Яку поживу дають они своїм читачам сего і они самі певно не в силі сказати, бо щоб такі передруки, як «Іван Рус», «Юрко Стіфензон» і т. п. ставовили головну і то більшу часть газети, ті передруки, котрі в особних брошурках давно розійшлись тисячами примірників, то на таку латанину змогли би ся і Руснаки 48. року, а не поступовці XX. столітя. Правда «Канад. Фармер» друкуєсь фонетикою (хотай калічить єї), алеж се не каже ще не звернути уваги на єго слабість. Щоби часом не образили ся пов. н. редактори «Канад. Фармера» на мою увагу, скажу, що коли висилають свого «Фармера» в народ зі світлом в руках, то повинні приглянути ся добре, чи не держить він лише кінець держака старої смолоскипи. Розгаживши добре, редактори «К. Ф.» самі пізнають, що близшими будуть до сповнення своєї задачі, наколиб місто байчок і пережитих передруків помішали більше інтересних дописей та поучаючих статей. Правда, що на такі річи і місяця мають за малб, але тоді треба-б викинути приватні якусь часть бізнесових угодошень. Та за се, певно, читателі «К. Ф.» подякували би їм.

Отже ще раз звертаюсь з зазивом до всіх заморських Українців: Товариші, поприм гадку д. П. Зятіка і д. Емеса і постараймося як найскорше замінити «Свободу» в дивенікарку, а на єї місце заложити нову часопись!

Однак тут моя гадка трохи инакша від д. Емеса. Я уважав би конечнійшою політично-організаційну часопись, а вчасти лише літературну, бо виключно яко літературно-науковий орган, послужить поки-що «Слово», видавництво о. Ст. Макара. Крім сего літературу можемо черпати і зі старого краю, а політика наша таки трохи инакша від старокраєвої.

Маю надію, що ніхто не кивне байдужно головою на порушену справу, бож ми Українці маємо претенсію зачислати ся до культурних народів, а культура, яко невиница еволюції людських змагань до поступу, носить в собі все: і науку, промисл, і політику, мирну і революційну і всяку таку працю, яку мож назвати поступовою. Правда, без політичної волі не можлива майже ніяка культурна робота, алеж ми не живемо під покровом білого «батюшки царя». Ми на вольній землі Вашингтона, де може й найлучше вибитись із хаосу тої рутенської отягло-сти, а коли се зробимо, тоді справді докажемо, що ми гідні сини тої славної минувшости.

Япансько-російська війна.

Висність культури.

Воєнне щастє Япанців привернуло їм багато прихильників в Европі, які доселі чули єя

бодай неутральними супротив подій на далекім Сході. Говоримо тут про загальну опінію, якої виразом є праса. Чудна ся загальна опінія: в мирні часи она приклонницею мира і розоруження; підчас війни стає залогом і безглядною. Не можна начудувати ся тій перевертності, переглядаючи тепер всякі заграничні дневники. Япанців ставлять так високо культурним народом, який не з традиційних, воєнних жадоб, але задля всесвітної цивілізації підняв оруже. Чи взагалі хоробрість, перебігливість і воєнне завзяте є знаменем культурности? Здає ся, що протівно. Добре вихованому цивілізованому чоловікові вже змалку вицілюють засади миролюбности, омивана фізичної драчки, поладнування спорів в дорозі розвезу; некультурний чоловік при першій ліпшій нагоді ставить ся до бійки і не здригає ся перед проливом крови. Тому і здає ся, що дикі, або на півдикі народи дають ліпших стратегів, а на всякий спосіб ліпший воєнний матеріял в людях, чим правдиво культурні суспільности. Цивілізація дає хиба перевагу удосконаленем уживаного оружа і воєнних средств, географічними та стратегічними науками, але коли півдикий нарід бере ся у власній стороні, яку знає не з книжки, а з життя, а до того придбав собі новітне оруже, то рішучо перевага остає по єго стороні. Се бачили ми в послідній турецько-грецькій війні, яка вже по кількох тижнях скінчила ся соромним погромом грецької армії; так само було і в полудневій Африці в англійсько-бурській війні, а тепер в кампанії Німеччини з Герерами. Колиб так не було, то ми мусіли-б хиба ствердити, що Турки культурніші від Греків, Бури від Англіїців, Герери від Німців! Европа воружуючи дикі народи і раси по части з користолюбности фабричних підприємців, по части з антагонізмом колоніальних держав, сама над собою завішує страшний меч Дамокля, який колись страшним ударом спаде на її зморшавілу голову.

Другий акт війни.

Начав ся вже четвертий місяць війни — немов єї другий акт: на суші. І сей акт зачав ся для Япанців знатними успіхами. Они переходять ріку Ялю, вправді зі стратами, але побідоносно, а випертем російських війск, полоненєм кількадесяти офіцерів і кількаторох вояків та забранєм кількадесяти гармат, зискують великий моральний успіх перед цілим світом, а головно перед Азіятами. Майже рівночасно висаджують війська на Квантунськім півострові і в лимані ріки Ялю, а також — о скілько правдиві япанські твердження — затарасовують, бодай частинно, вїзд до Порт-Артура і переривають єго звязь на північ з головною російською армією. Війська висаджені в Пічево в числі 10.000 становлять імовірно часть третьої япанської армії; другу свою

армію они, здає ся, виладовують над Яльом, або держать єї в поготовлю до висадки в Нючвані, який Росіяни покидають, цофаючи ся на північ до Лїуяну. Успіх се знатний, але разом з ним повстають для Япанців і ті трудности, з якими мали до тепер бороти ся Росіяни. З кожним кілометром в гліб краю, положене Росіяв стає кориснішим, Япанців прикріпшим: тамтих довозова лінія скорочує ся, сих продовжуєсь. Надто Япанці мусять тепер остерігати ся, щоби не розбивали своїх сил. З сеї причини они, здає ся, навіть не приймуть ся до облога Порт-Артура, бо она вимагала би великих сухонутних війск, яких їм потрібно сконцентрувати в поході протів Куропаткина. Отже імовірно полки, висаджені в Пічево не підуть на полудне протів кріпостей Порт-Артура, а на північ для свіділаня з армією ген. Куроки. Де розіграє ся кульмінаційна хвиля сего другого акту війни: чи коло Лїуяну, чи аж коло Мукдену, поки-що єще не знати. Як видко з дотеперішного перебігу воєнної акції, Япанці зовсім не спішать ся; роблять поволи і докладно. Але тим способом і осталяють час Росіянам підготовити ся. Бути може, що ген. Куропаткин буде чути себе до того часу на стілько сильним, щоби рішачу битву видати коло Лїуяну. Але можливо також, що мимо загроженої воєнної слави російського оружа і підірваної поваги могучости російської держави, мимо нетерпячки російського війска і цілої суспільности — Куропаткин цофне ся аж до Мукдену, як се плянував від самого початку війни, визнаючи до терпеливости, терпеливости і ще раз терпеливости. Єще більше непевним є, чи новий діяч не виступить на арену війни в тім другім єї акті, а сим діячем є Китай. Єго постава чим раз непряхильнійша для Росії, а факт, що могольський генерал не хоче уступити з Мукдену на зазив Куропаткина і заявив, що остане аж до остаточности, вказує на те, що Китай шукає собі заціпки.

Державна рада.

На вчерашнім засіданю державної ради тревало відчитуване вилівів до год. 4. пополудни. Відтак президент відчитав письмо, відрочене хотай і було предвиджуване, але стало для всіх несводіванкою, бо надіано ся єще бодай кілька засідань. Серед численних відповідей д-ра Кербера на интераеляції була справа поладженя контингенту рекрута на підставі § 14, справа покликания залізничного полку до служби підчас угорського страйку і др. Згадані висше квестії оправдав президент міністрів державнои коначностию.

Політичний перегляд.

По відроченю сесії державної ради три найбільші клуби розійшли ся з ріжними чутствами. Невдоволене є польске Коло, цо єго посередництво між Чехами а Німцями не удало ся, а єго депутацию прийняв др. Кербер холодно і не хотів дати жадних обовязуючих заяв, ані цо-до речинця скликания державної ради, ані галицького сойму. Ураджено на посліднім засіданю польского Кола вислати єще раз депутацию до президента міністрів. — Ческий клуб ухвалив відповісти на німецький маніфест, скликати до Праги конференцию всіх ческих послів до державної ради з Чехів, Морави і Шлезка, щоби обговорити ситуацію, а відтак скликати до Праги конгрес мужів довіря ческого народа, а також представителів міст і повітів. — В найліпшій настрою остали Німці, які зараз по відроченю сесії відбули засіданє всіх сторонництв, на яких ухвалено ось який маніфест: Виконуючий комітет німецьких сторонництв скидає з себе відвічальність з причини неповодженя змагань Поляків в справі уздоровленя парламентарних відносин. Ціла відвічальність спадає на Чехів, які через неуступне наставанє при своїх звісних жаданях, станули на перешкодї ділу примиреня, якого Німці бажали так горячо. Через се Чехи здержали санацію парламентарних відносин. Виконуючий комітет німецьких сторонництв, вказуючи на грозячу державі небезпечність з причини безчинности парламенту, висказує пересвідченє, що приміненє § 14. до австро-угорської угоди і торговельних трактатів мусить бути здержане всякими силами, бо се містило би шкоду для конституційних прав і було би трівким ослабленем економічного і суспільного стану сеї половини монархії супротив Угорщини. Вкінци маніфест висказує надію на дальшу злуку всіх Німців в Австрії.

В німецькім парламенті пос. Бебель порушив промову німецького цїсаря в Карльсруге при посвяченю нового мосту і гостину Любета в Італії та доказував, що другі держави ізольовали Німеччину, лишили єї саму на боці. Дальше згадав бесідник про телеграму цїсаря Вільгельма до царя з нагоди катастрофи „Петропавловска“, в котрій то телеграмі цїсар сказав, що жалоба Росії є заразом жалобою Німеччини. Бесідник заявив, що тота жалоба не відповідає чутствам німецького народу, котрого симпатії стоять радше по стороні Япанії. Пос. Бебель остерігав, щоби не мішати ся до російско-япанської війни і домагав ся задержаня строгої неутральности. Канцлер Білов, відповідаючи Бебелю, зазначив, що тота телеграма висказувала лиш часто людске почуванє в виду великої катастрофи. Опісля відповідав кольоніялч

Денис Угнівець.

БІДА.

(Конець).

Чудовий ранок — конєць липня. На небі ані хмарини. Сонце кидє довгими струями рожевого світла. Розприсканим сріблом блищить роса. Довгі тіни порожнявих верб витягають свої кости — будять ся зі сну — протирають заспані вочи. Жайворонки десь під самим небом сьпівають. Один затріпотав якби мушкою і знова зник — загинув...

Крутою доріжкою, цо темно-бурою гадюкою ве ся між жовтими філіями тяжких загонів та пахучими, скопненими пастильниками, їду я...

Тягну «біду».

Босі ноги ступають, ступають по звочненім росою поросі. Біда скрипить. — Батько мовчки за «бідою» воліче ся.

І я мовчу — думаю — дивні мисли до голови плають ся. Здає ся мені: сиджу в школі — до такту скандую: *Augea prima sata est aetas...*

У!... і як вкопаний пристав... з середного пальца в носі кров тече. Заведив о камінь.

Що тобі?... промовив батько... диви під ноги — з бідою не так легко, як по брукованих вулицях гуляти...

— Но-но перестанє...

А я в серцю кляв і «біду» і Овідія і себе

самого. В мені злість кипіла. Що се батькови, я не міг зрозуміти.

— Ідь бідою до ліса... захтіли... дров стане ще на два-три дни...

— Розрухавш ся, сину — який здоровий воздух — прогулька — ферії... Станеш паном або навіть «Гомосцем», не будеш більше біду тягнути... А тепер?...

— Ха-ха-ха... і засьміяв ся батько на ціле горло таким сьміхом, як сьміє ся погорілець, цо стоїть над згарищами, над кущою попелу... як вдова-мати над пошарпаним машиною трупом одинака... як саме пекло сьміяти ся вміє...

І з вочий його посипали ся іскри — замінили ся в стоголові змії блискавиць — бухнули страшним вульканом...

Він виглядав не на згорбленого, збідованого, посивілого перед часом старика — але на льва, цо раненій смертельною стрілою мірить скок на свого ворога.

Мені стало жаль сивого батька. В мені запалала безгранична любов до нього — я його любив... любив... але відізвати ся не сьмів.

Він все був такий тихих, щирій для мене, для сусідів. Правда — ходила чутка — звичайно людські язики — цо він сидить на «сутках», цо він скупар — цо вдає бідного, а сам гроші дуєть... Казали, цо в його широкім, подвійнім скірянім пасі позашивані тисячки. — Чого люди не говорять!... Одначе всі його любили для його покірливости та розуму.

Вже сонце висіло над нашими головами —

палало — сипало жаром, як ми вїхали в ліс. В лісі було душно як в парні. З лобів горохом котив ся піт. Перемокла потом сорочка приліпала до плечий.

— Гов, сину, промовив батько. — Відітхнемо...

Він присів на мураві в тіни густого куща ліщини. Вдивляв ся німо перед себе, начеб шукав чогось між зеленим листєм, — немов би перепихав думку свою крізь листє в ясний, незбещений людською слезою небесний облак. Здавало ся — уста шептали щось... Може мовив ся...

А в лісі тихо як в сьвятині. Дерев мовчки стояли. Листок не ворухнув ся — не задрожав... Замовкли пташки — не щebetали. Комашня тільки брєніла-гуділа якби невидимі пальці сьвітлого кобзаря-слїпця літали по струнах вольної, незакутої природи... Десь в дали заскигліла жалібно каня, може на дощ...

Годі, сину, сидіти... Затягни «біду» в тінь, до праці! Щось чи не перемокнемо...

Протягом яких двох-трох годин ми наладували біду наче драбинястий віз сухими бервєнами, гиляками, білими трісками.

Запраглись...

Очи з напруженя стали вилазити з лоба...

Колеса врізували ся в землю. Біда скрипіла. Вїхали в поле. Перед нами увивають ся ластівки. А сонце пражило... В засохлім горлі палила згага. Язык вилазив з рота... Порох був

ний директор др. Штібель в справі поступована Німців з Герерами та предлужив звіт Ляйтвайна, в котрім сказано, що Німці жінкам і дітем Герерів не роблять нічого, а коли буває так велике число убитих, то лиш ддятого, що Герери борються ся завзято до послідної каплі крови. Штібель зазначив ще, що Герери виступають ворожо лиш против Німців, а иншим чужинцям не роблять нічого. (Найліпший хйба доказ, що бутні Прусаци наляли їм вже досить горячого сала за шкіру).

Справа македонська входить в нову фазу. Болгария постановила рішучо не піддержувати дальше ворохобні в Македонї і висилає тепер македонських втікачів назад до Македонї. Міністерство справ внутрішних оголосило окружником відозву до македонських втікачів, в котрій звиває їх, щоби они в означених десяти місцях перейшли границу і вернули до своїх осель, а то перед 14 с. м., бо від того дня не дістануть ніякого удержання. Болгарске правительство предлужило Портї, щоби на границі переймала македонських втікачів християньска старшина дотичної місцевости і турецькі урядники. Турецька дипломация старає ся тепер дуже реввно о те, щоби наклонити кн Фердинанда до поїздки до Царгорода в гостину до султана.

— **ВІД АДМІНІСТРАЦІ.** При зміні місяця просимо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядно о вирівнанє залежностей та о приєднуванє нам нових передплатників.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В четвер: руско-кат. Мелитона, 9 муч. в Киз.; рим.-кат. Вознесєнє, Панкратія. — В пятницю: руско-кат. Якова Ап.; рим.-кат. Серватія.

— **Акт потвердження єпископа-номіната Преосв. о. д-ра Хомишина** на станицлавівській престол відбув ся в пятницю в празничий день св. Юрія в архикатедральній церкві св. Юрія у Львові. Сего акту довершив Є. Експ. Митрополит Шептицький при участі львівської капітули, численного духовенства і в присутности здвигу народа, зібраного з нагоди празника. По заамвонній молитві Є. Експ. Митрополит відобрав від номіната приписану присягу і вручив єму прочитаний декрет потвердження. По богослужєню відбув ся обід в митрополічій палаті.

Вчера дня 10. мая Преосв. єпископ Хомишин приїхав до Станицлавова, відвідав всіх чотирох капітульних крилошан і обняв управу епархії. Із Станицлавова — як нам доносять — поїхав до Перемишля, а звідтам виїде до Відня до зложеня присяги, а опісля на Поділе. Рукоположенє і інтронїзація нового Владика ще не відбуде ся на Зелєні свята, але аж пізнійше.

розпалений як жар... Мухи тляли в лице, в груди, по руках...

І чорні воли навіть нагодовані і напоєні застогнали би в сій хвили!...

Батько віддихав уривано, тяжко... мені не доставало віддиху. Ми тягнули цілу дорогу не промовивши слова до себе...

Смеркало. Ми віхали на подвірє. Хвиль зо дві ми стояли як неживі.

Я пробував піднести руку — не йшло... хотів випростувати ся — наче з каменя...

Батько глянув на мене... в очах закрутили ся слези...

Він обняв мене, притиснув до розпаленої груди і ридав... ридав як дитина...

— Сину, недоле моя!... прости старому... прости батькови твому... Він любить тебе більше власної душі... Сину мій — дивись... батько твій тягав «бїду», щоби ти «бїди» не тягнув... Сину мій... сину єдиний...

Я стояв, як очарований — не памятав нічого...

Я чув лишє шепіт: щоби ти «бїди» не тягнув...

Я зрозумів його... зрозумів його геройську любов...

«Бїда» показала єї...

От вам, люди добрі, казка... Сваси-Біг, що вислухали...

Кравець, 12. I. 1904.

— **Відозва до членів Товариства «Просьвіта».** Головний Виділ Товариства «Просьвіта» у Львові повідомляє отсим всіх Вп. Членів Товариства «Просьвіта», що на день 23. н. ст. мая 1904. р. скликає загальні збори членів Тов. «Просьвіта» по мысли § 23. статуту. Тогож дня о 8. годинї рано відправить ся Богослужєнє за упокій померших членів Товариства в церкві Духовної Семінарії при ул. Коперника, на котре просимо Вп. Членів як найчисленнійше явити ся. О годинї 10. рано розпочнуть ся наради загальних зборів Товариства в сали Товариства «Гвезда» при улици Францішканській ч. 7. понизше православної церкви з отсим порядком дневним: 1) Отворенє загальних зборів головою Товариства. 2) Звіт головного Виділу з діяльности Товариства за час від 1. січня 1902. до 31. грудня 1903. 3) Звіт контрольної комісії з внеском на уділенє уступаючому Виділу абсолюторї в веденя рахунків. 4) Вибір тринадцяти членів і шістьох заступників Головного Виділу Товариства. 5) Вибір голови Товариства. 6) Вибір трох членів контрольної комісії. 7) Внески членів. — Вечером тогож дня відбуде ся в тій самій сали декламацийно-музикальний нечер в честь Шевченка, получений з аматорскою виставою нитук «Сельскі аристократи», яку відіграють члени Читальні «Просьвіти» в Бурштинї. Головний Виділ Товариства «Просьвіта» звиває проте всі Виділи філіяльні, аби до сего часу відбували свої річні збори і на підставі переведених люстрацій Читальнє «Просьвіти» і інституцій, получених з Читальнями, здали Головному Виділу докладний звіт про прозьвітно-економічний стан філіяльних округів, про стан і діяльність Читальнє, кас щадничо-позичкових, крамниць і шпїхлїв та про чинники, які свіддївають на розвій або застій Читальнє «Просьвіти». Дальше Головний Виділ Товариства «Просьвіта» просить всіх Членів Товариства «Просьвіта» так інтелїгенцію духовну і свїтску як і селян та міщан до як найчисленнійшої участі в загальних зборах. Мале колїсь Товариство «Просьвіта» зростає силою відродженя народного та самосвідомости духа між людом — з кожним днем більше. Тож годить ся, аби Члени Товариства «Просьвіта» численно явили ся на зборах та висказали свою волю про дальшу роботу у великій ділі народної просьвіти — і то тим більше, що тепер як-раз найбільше потребує Головний Виділ поради і вказівок. — Тому сподїємо ся, що всі наші Члени по змові прибудуть на день 23. н. ст. мая 1904 на загальні збори Товариства «Просьвіта» у Львові. Виділи Філій і Читальнє «Просьвіти» просимо вислати своїх делегатів на загальні збори Товариства «Просьвіта». — **Головний Виділ Товариства «Просьвіта».**

— **З рамени львівського «Сокола»** перевів др. Н. Сіак люстрацію пожарного «Сокола» в Ляшках мурованих коло Львова. Було се в неділю дня 17. цвітня с. р. Вже з далека можна було пізнати ляшківських Соколів по їх пожарних шеломах, яких гребенї блєстїли на сонці. З поміж хат відзивала ся трубка, що скликувала Соколів до праці на ставище. Вістка про прибутє делегата рознесла ся по селі і в невдовзі стовп вже стяг сокольський готов до прийнятя делегата. Часть стягу була прибрана в шеломи і топїрїї пожарні, а прочі мали лиш пожарні відзнаки. Делегат в супроводї старшини і десятників удав ся до шопи, де стояла сивавка і переконав ся о відповіднім удержаню прирядів пожарних. Що було добре, признав, а що-до недостач, то пригадав їм приписи пожарні. Вкінци цереконав ся делегат також, що знають муштру, а се все було найлучшим доказом, що стяг не дармує, а працює і поступає в справности вперед. Се нехай буде признанєм для ляшківського «Сокола». — Пожарню зовсім нову ставить громада посеред села на ставяску. Дай Боже, щоби всі громади пізнали пожиточність «Соколів». В Ляшках веде ся добре і буде ще ліпше, бо громадяни чесні люди. Однак на жаль не можна сего сказати о всіх громадах в Товстенькїм, товмацького повіта. В Товстенькїм завязав ся «Сокол» тому кілька місяців назад, а в члени приступило поверх 150 людей. Перед кількома тижнями вибух там огонь на передмістїю. Соколи кинули ся до ратования, а инші побигли по сивавку. Однак якого заводу дізнали. «Strażak» стоячий на вартї завив рішучо, що начальник сторожи остро наказав не давати Соколам сивавки, а если би запрягли конї, то має повтінати посторонки, і мав грозити, що має позволенє «розтріскати лоб» топїрцем першому лучшому Соколови, если від сивавки не уступить ся. А за сей час горіло на добре і згоріло. Завдяки лиш терпеливости Русинів і зимній крові Соколів не прийшло до нещастя. По чийї сторовї інтелїгенція і вища культура? Се вже знаний третій случай, що давні сторожи огнєві від парадї і лиш перешкаджають при огні. Дивїть ся люди чесні, міркуйте і відріжїть полову від зерна; зерно посїйте, а полову... продайте.

— **Відозва з Копичинець.** Дня 2. лат. червня відбудує ся надавичайні загальні збори Товариства «Руський Народний Дім «Воскресєнє» в Копичинцях, Товариство зарєстрованє з обме-

женою порукою» — з отсим дневним порядком: 1) О год. 9. Богослужєнє в місцевій церкві парохіяльній «на Горі» в Копичинцях; 2) о год. 11. похід з церкви на площу будови і посвяченє каменя угольного; 3) Загальні збори, котрих місце означить ся на площі з отсим порядком: а) Звіт Дирекції, б) внесєня Дирекції, в) внесєня членів. — Родимці! З огляду на важність справи і на пекучу потребу довершеня вже сего року наміреної будови власного Дому, надїємось, що П. Т. руска суспільність так місцева як доокрестна, інтелїгенція духовна і свїтська, міщанство і селянство з цілого повіта гусятинсько-копичинецького являть ся в многих тисячах на нашім народнім торжєстві і сим ствердять, що живєм власним житєм і що ворожа сила не зломилася нас і не зломить! — Копичинці, дня 1. мая 1904. р. За Совіт управляючий: о. Із. Кисїлевський, о. Лука Шуст, о. Северин Матковський, о. Кл. Соновичий, о. Северин Шанковский, Іван Бобяк, Юзько Вальчишич, Юзько Міштак, Іван Пендзівола, Іван Шмата. За Дирекцію: о. П. Шанковский, др. Лука Сафіян, б. Д. Багдаловський, о. Віт. Блїнський, Т. Яскуляк.

— **Виділ «Равської Рускої Ради»** звиває всіх селян равського повта, щоби в памятивий день внесєня панщини, який припадає в понеділок д. 16. с. м., не йшли на торг до Рави, але святкували сей день в своїм селі. Також звиває Виділ Русинів цілого повіту, аби припильнували правборів, які починають ся дня 17. с. м. і вибрали таких виборців, що віддадуть свої голоси на о. Віктора Мазикевича, посла-сецєсіонста.

— **В справі зарібкової еміграції** оголосила піпїшна Gazeta lwowska: Супроти безнастанно ширєних ще в дневниках неправдивих вістий про мнимо непрахильне становище, яке заняло намісництво проти еміграції робучого люду задля зарібків в Німєччїні, — мусимо знова, з цілим натиском ствердити, що намісництво виступало все лишє проти незаконної агїтації, а не робило ніяких перенон робітникам, які хотїли шукати зарібку поза границями краю. З огляду лишє на добро самих робітників і зваючи з численних примірів, на які сумні наслідки виставляють ся ті з них, що їдуть на зарібок до Німєччїни без попередного заключєня контракту — намісництво поручило звертати їх увагу на то небезпєчєнство. Аби вкінци вияснити ту справу, подаємо в повнім змістї обїжник до староств, виданий намісником. Він звучить ось як: Моїм обїжником з дня 9. марта 1904 ч. 3050 пр. я звернув увагу панів староств на агїтацію ширєну серед сїльського населєня для намови їх до гляданя зарібків в Німєччїні і поручив виступати проти агїтації неуправлєних агєнтів, та перестерєчи населєнє перед наслідками легководушного виїзду. Однак для омїнення якого небудь неопорозумїня порестерїгаю пана старосту, що не може бути бесїди про ставленє яких перенон робітникам, які мають заповнений контрактом зарібок за границєю, або які мимо перестороги перед небезпєчєнством, на яке виставляють ся задля недостатку заключєної умови, схотять поїхати до праці за границю. Пригадую заразом мої кількоразові вказівки, аби не роблено неоправданих приписами труднощій при видаваню пашпортів, як також поручєня сторожати над тим, аби громади не робили неоправданих труднощій при видаваню службових і робітничих книжочок. Виданї в інтерєсі робучого населєня перестороги мають лишє на цілі охорону робітників перед визпєком агєнтів або перед небезпєчєнством виїзду без заповненого з гори зарібку. Намісник *Лотоцький*.

— **Із Снятина** довосять: В честь бл. н. о. Теофіля Кобринського, основателя міщанської хору, відбуде ся заходом «Міщанської Читальні» у власнім домі вокально-декламаторский вечерок в неділю дня 13. с. м. о 6. год. вечером.

— **Пожари.** В Радівцях на Буковині згорів в ночи з пятницї на суботу одноповерховий готель «Централь» найбільший в тім містї. Огонь вибух в стайні і скоро перекинув ся готель. Ратунок був тяжкий, бо в керничях сего року є мало води. На щастє не було вітру і пожар не розширив ся на сусідні дома. Причина огню незвісна. Шкода була обезпєчена. — В Понєрлях коло Борислава згоріло оноді 15 господарських загород. При огні ранив ся тяжко один селянин, а 2 корови згоріли. Шкода буда обезпєчена. — В Журавинах, бучацького повіта, згоріли оноді всі двірські будинки, вартости кільканаїцять тисячєв корон. Причина огню незвісна. — В Речичанах, городєцького повіта, знищив огонь дня 7. с. м. пять селяньських загород. Всї погорільці були обезпєчені.

— **Малпи голярями.** Американські часописи доносять, що в однім з американських міст заселєним робітничою верствою, отворено голярню, де чинність голярів сповняють дві малпи. Одна малпа намилує лаце, а друга голяє бритвою. І як на малпи, сповняють свої чинности доволї аручно так, що не надто часто зраняють чоловіка. Оплата за голенє дуже низька, бо не доходить 2 центів; з той причини робітники численно удають ся до тої голярні. Властитель голярні виходить як найліпше на своїм «бізнесї». Нічого не платить своїм помічникам тай годувати їх не

потреба, бо кождий гість все принесе щось із собою для «голярів», аби їх собі приєднати.

Позички (облігації) на будову дому „Сокола“ у Львові по 10 К можна набувати у п. Івана Бачинського, касиєра „Дністра“ у Львові Ринок 10.

Посмертні оповістки.

— О. Йосиф Величковский, парох-ювілят в Чертежи, журавеньского деканата, упокоїв ся дня 7. с. м. в 87. році життя а в 60. р. святицтва. В. е. п!

— Йосиф Волос, емер. адюнкт суду, помер дня 9. с. м. в Піддубцях в 61. році життя. В. е. п!

Телеграми

в дня 11. мая.

Мариенбад. Крім цесаря Франц Йосифа і англійского короля Едварда мають тут приїхати на курацію французский президент Любе і італійска королева Олена.

Будапешт. В угорскім соймі міністер скарбу предложив вчера прелімінар бюджету на 1904 р. і виголосив фінансове експозе. Прелімінар бюджету виказує на с. р. доходи в квоті 1.190,681.000 К, а видатки виносять 1.190,084.000 К. По прийнятю до відомости експозе міністра скарбу засіданє замкнено. Слїдуюче винї.

Новий Йорк. N. Y. Herald доносить з Ріо де Жанейро, що Бразилійці зовсім побили перувійанське війско над рікою Шанднєль.

Білгород. Віденьского дописувателя Штайнгардта прогнано з цілої Сербії за неприхильні для Сербії дописи.

Льондон. Япанські шпіони хотїли висадити кріпость Кронштад коло Петербурга, але заговор викрито.

Париж. Дневник Matin доносить з Петербурга, що коло Мотїєн прийшло до битви межі Росіянами а Япанцями. Япанці мали побідити. Генерал Заулич мав згинутти.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівского універс. б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні

ординує у внутрішних недугах від 3—5 попол. ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ФІЗИКАЛЬНО-ДИЄТИЧНА ЛІЧНИЦЯ

Д-ра А. Тарнавского

в Косові, ст. зел. Заболотів (за Коломиєю) отворена від 1. мая до кінця жовтня. 96 (1-15)

Ідьте лишень

на Гамбург!

пишуть своїм кривим і знакомим тії, котрі вже раз дорогу тую перебули.

Кораблі нашого товариства осягнули під зглядом скористи і безпечевства сьвітову славу. Подорож від границі прускої до Гамбурга треває лиш 20 годив, і коштує 9 злр. 80 кр. если подорож тую підняло ся після наших вказівок. До Канади висилземо наших пасажерів осїбними пароходами, котрі їдуть просто до Канади, і не треба вігде пересїдати! Подорож до Канади і Америки є на Гамбург найкоротша і найдешевша.

Ждайте наших проспектів і цїнників їзди, котрі пересилземо безплатно.

Руска кореспонденція! Рускі урядники!

фальк & Со.

Hamburg, Americanaus Raboisen u. Ferdinandstrasse

87 (15-?)

Александр Стефан — В. Щурат. УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женских шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поchtову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дївчат в Перемишлі.

Оголошенє

Комітет парохіальний в Дроговижи, жидачівского повіта, подає до відомости, що дня 31. мая сего року о 1. год. пополудни відбуде ся ліцитація на побудованє нового мурованого дому для пароха на приходстві в Дроговижи. Плани і конторис можна переглянути в Уряді парох. Зголошенє писемнї поймають ся. — Дроговиже 10. мая 1904. — Александр Юрик, парох. 95 (2—3)

До Америки Лінія Кунарда.

Високе ц. к. Намісництво рескриптом з дня 29. цвітня 1904 до ч. 56635 приняло до затверджуючої відомости

утворене у Львові заступства перевозового товариства 92(2—5)

„Cunard Steam-Ship Company Limited“

в Ліверпулю і обнята заступства тогож для Королїства Галичини з великим Князівством Краківским через п. Йосифа Айлього (Eile).

Найліпший перевіз осіб і товарів на лінії Трисест-Америка.

Бюро заступства: Львів, ул. Браєрівска.

Розклад поїздів залізничних обовязуючий від 1-го мая 1904.

(Прїзід і відїзд поданий після середно-європейского часу).

Table with 4 columns: o год, Приходять до Львова (головний дворець), o год, Відхадять зі Львова (головний дворець). It lists train arrival and departure times from various cities like Krakow, Vienna, and Lviv.

ПОЇЗДИ ЛЬОКАЛЬНІ.

Table with 2 columns: Приходять на головний дворець, Відхадять з головного двірця. It lists local train arrival and departure times.